

KINNITATUD

KOONGA VALLAVOLIKOGU

18. detsembri 2003

MÄÄRUSEGA NR. 12

KOONGA VALLA
ÜHISVEEVÄRGI JA –KANALISATSIOONI
ARENDAmise KAVA
AASTATEKS 2003 - 2015

1 SISUKORD

1 SISSEJUHATUS.....	3
2 ÕIGUSLIK BAAS.....	3
.....	
2.1 EESTI KESKKONNASTRATEEGIA.....	3
2.2 ÜHISVEEVÄRGI JA –KANALISATSIOONI SEADUS.....	3
2.3 VEE ERIKASUTUSLUBA.....	4
2.4 VEEHAARDE SANITAARKAITSEALA (VEESEADUSE § 28).....	7
3 KOONGA VALLA ÜLDINE ISELOOMUSTUS.....	8
3.1 ELANIKKOND.....	8
3.2 ETTEVÕTTED.....	9
3.3 VEE-ETTEVÕTTLUS.....	10
4 VEEVARUSTUS.....	10
4.1 VEETARBIMINE.....	10
4.2 OLEMASOLEV OLUKORD.....	10
4.3 VEEVARUSTUSE ARENGUPERSPEKTIIVID.....	11
5 KANALISATSIOON.....	11
5.1 REOVEEKOGUSED.....	11
5.2 OLEMASOLEV OLUKORD.....	11
5.3 KANALISATSIOONI ARENDANIINE.....	12
6 INVESTEERINGUPROJEKTID KOONGA VALLAS.....	12
7 KOKKUVÕTE.....	16

1 SISSEJUHATUS

Töö eesmärgiks on valla veemajandusliku olukorra kirjeldamine, veemajanduse arenguvariantide väljaselgitamine ning ettepanekute tegemine veemajanduse arendamiseks prioriteetsuse järjekorras koos võimalike maksumustega. Töös on määratud alad, kus on ette nähtud ÜVK arendamine.

Koonga valla Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamisel on arvestatud projektiga “Matsalu alamvesikonna asulate vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine ja laiendamine”. Selle projektiga seoses on võimalik Koonga vallas hiljemalt 2007. aasta lõpuks lahendada komplekselt enamus ühisvee- ja kanalisatsioonirajatistega seonduvaid probleeme.

Veevarustuse skeemi koostamisel on peamiseks valikukriteeriumideks veekvaliteet tarbija juures, mis peab vastama nõuetele ning tuletõrjveevarustuse küsimus, mis määravad suures osas võimaliku veevarustussüsteemi konfiguratsiooni.

Ühisveevärgist peab olema reeglina tagatud tuletõrjveevarustus.

Kui ühisveevärgist ei ole mingitel põhjustel võimalik seda teha, peab olema alternatiivsed võimalused varumahutite või tiikide näol.

Tuletõrjeks vajalik veekogus sõltub hoonestusest ja veevärgi tarbijate hulgast:

Kuni 1000 tarbijaga veevärgist ja kuni 2-korruseliste hoonetega elamute korral, on vajalik tuletõrjvee voluhulk 3h jooksul 5 l/s. Siia kategooriasse kuuluvad enamus Koonga praegustest veevärkidest

Tuletõrjveevarustus võib olla lahendatud hüdrantide või mahutite baasil. Hüdrantide korral peab olema magistraalitorustik reeglina vähemalt diameetriga DN 100mm, mis väikeste süsteemide puhul on mittesoovitav, kuna tavatarbimise juures on voolukiirused torus sel juhul väga väikesed ja sellest tulenevalt võib tekkida probleeme vee kvaliteediga. Sel juhul on mõttekas rajada tuletõrjveemahutid või tiigid, mis võimaldab rajada väiksema läbimõõduga torusid ja kasutada väiksema jõudlusega ja ökonoomsemaid pumпасid.

Tarbijatele peab olema garanteeritud nõutav vabarõhk

Vastavalt ühisveevärgi projekteerimise tingimustele, määratakse nõutav minimaalne vabarõhk valdava hoonestuse järgi, mis on 2-korruseliste hoonete puhul 24mH₂O ja iga järgmise korruse kohta lisatakse 4m e. 5-korruseliste elamute juures peab vabarõhk olema 36mH₂O.

Maksimaalne vabarõhk uuest torustikus ei tohi ületada 60mH₂O. Olemasoleva torustiku puhul sõltub see torustiku seisukorrast.

2 ÕIGUSLIK BAAS

2.1 EESTI KESKKONNASTRATEEGIA

Riigikogu poolt 12. märtsil 1997. aastal heaks kiidetud **Eesti Keskkonnanstrateegia** (RT I 1997, 26, 390) üheks põhieesmärgiks on põhjaveevarude parem kasutamine ja kaitse, eesmärgiga kindlustada põhjaveevarude kvaliteet ning tagada nende säästlik kasutamine ja kaitse.

Aastaks 2010 on eesmärk luua elanikele võimalused kvaliteetse põhjavee saamiseks ja vähendada veevarustussüsteemide lekkeid.

2.2 ÜHISVEEVÄRGI JA –KANALISATSIOONI SEADUS.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni õiguslik korraldamine, planeerimine ning arendamine tuleneb kehtivast seadusandlusest, eelkõige **ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seadusest** (RT I 1999, 25, 363; 2000,102, 670; 2000, 39, 238; 2001, 102, 668). Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seadus määratleb ühisveevärgi ja kanalisatsiooni mõiste ja ulatuse. Kirjeldab arendamiseks vajalike tegevusi.

Vastavalt **ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse** paragrahvile 4. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine ja arendamine

1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioon rajatakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel.

2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12-aastase perioodi kohta. Arendamise kava peab sisaldama:

- ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatuse piiritlemist;
- hinnangut ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamise maksumuse kohta;
- üldistes huvides kasutatavaid ja tulekustutusvee võtmise kohti ning muid avalikke veevõtukohti;
- sademete- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja ühiskanalisatsiooni vahelisi seoseid.

3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigi sellel alal olevate kinnistute veega varustamine ühisveevärgist ning kinnistutelt heitvee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni.

Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord (RT I 2001. 69. 474) kehtestab nõuded reoveepuhastusele, loodusesse juhitavale heitveele ning proovivõtule.

Veeseadus» (RT I 1994, 40. 655; 1996, 13. 241; I 1998. 2, 47; 6 I, 987; I 1999, ; 0, _155; 54. 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42. 234; 50, 283) - reguleerib veemajandust tervikuna

Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid RTL 2001. 100. I 369- kehtestab nõuded joogivee kvaliteedile ja kvaliteedi kontrollile.

Vastavalt **ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse** paragrahvi 5 lõikele 2 ja 2.1 Kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni liitumine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga sõlmitakse lepinguga. Nimetatud leping sõlmitakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja alusel. Nimetatud eeskiri peab sisaldama:

- kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tingimusi;
- kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni omaniku või valdaja liitumistaotluse läbivaatamise korda;
- liitumistasu arvutamise aluseid;
- liitumistasu tasumise korda.

Kanalisatsiooni survetrassi kaitsetsooniks on määratud 5m mõlemale poole survetoru teljest vastavalt SniP 2.07.01-89. Puurkaevude sanitaarkaitsetsooni ulatus on üldjuhul määratud üldplaneeringus.

Veeseadusega 50 m sanitaarkaitseala ei moodustata, kui kasutatav põhjavesi ei sobi omadustelt olmeveeks või kui vett võetakse alla 10m³/d ühe kinnisasja vajadusteks.

2.3 VEE ERIKASUTUSLUBA

Vastavalt **Veeseaduse** § 8 (2) peab Vee erikasutusluba olema, kui võetakse põhjavett kambriumi-vendi või ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihi või **rohkem kui 5 m 3 / ööpäevas muudest põhjaveekihtidest**. Vee erikasutusluba tuleb vormistada vastavalt keskkonnaministri määrusele nr. 63, 24.12.1996.a.

“**Vee erikasutuslubade andmise ja tühistamise korra kehtestamine**”, mis on muudetud keskkonnaministri määrusega nr. 26, 04.04.2000.a. Veevõtu arvestust peab puurkaevu valdaja.

Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 11, 20.01.1998.a., muudetud Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 290, 21.12.1998.a. ja Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 271, 14.09.1999.a., “**Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded**”, määratakse kindlaks, millist heitvett tohib juhtida veekogusse või pinnasesse, et kaitsta keskkonda reostumise eest.

Vee erikasutuse tasumäärad veevõtul veekogust ja põhjaveekihi on määratud Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 227, 07.10.1998.a.

Vastavalt määrusele oli 1999. aastal ülem-, keskdevoni (D3-2) põhjaveekihist veevõtu erikasutuse tasumäär 30 senti/m³, 2000. aastal 35 senti/m³ ja 2001. aastal on 40 senti/m³.

Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 160, 08.05.2001.a. “**Vee erikasutuse tasu määrad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist**”, mis jõustub 1. juulil 2001.a., on tunnistatud kehtetuks Vabariigi Valitsuse 07.10.1998.a. määrus nr. 227 “**Vee erikasutuse tasumäärade kehtestamine**”.

Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 160, 08.05.2001.a. on antud vee erikasutuse tasu määrad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist aastani 2005.

Vee erikasutus:

1) võetakse vett pinnaveekogust, sealhulgas ka jää võtmise korral enam kui 30 m³/ööpäevas;

võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³/ööpäevas;

võetakse mineraalvett;

juhitakse heitvett ja teisi vett saastavaid aineid suublasse;

toimub veekogu tõkestamine, paisutamine ja allalaskmine;

veekogust maa-ainese kaevandamisega mõjutatakse veekogu seisundit või veevoolu;

[16.06.98]

uputatakse tahkeid aineid veekogusse;

[16.06.98]

toimub põhjavee täiendamine, allalaskmine või ümberjuhtimine;

vee kasutamisel muudetakse vee füüsikalisi või keemilisi või veekogu bioloogilisi omadusi.

(3) Isiklikus majapidamises tekkinud olmereovee pinnasele või pinnasesse paigutamiseks oma maavalduse piires ei ole vaja vee erikasutusluba.

(4) Abinõude rakendamine pinnaveekogude korrashoiuks ei ole vee erikasutus, kui selleks ei kasutata kemikaale.

Saastetasu seadusega (vastu võetud 10.02.1999.a.) on määratud saastetasu määrad saasteainete viimisel veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse ning tasu arvutamise ja maksmise kord.

Saastetasu seadus § 9 (1):

orgaanilistel ainetel, arvatuna nende lagundamise biokeemilisele hapnikutarbele seitsme ööpäeva jooksul (BHT7), alates 1999. aasta 1. jaanuarist 1882.- krooni, alates 2000. aasta 1. jaanuarist 2258.- krooni, alates 2001. aasta 1. jaanuarist 2710.- krooni,

fosforiühenditel, arvatuna üldfosforiks (Püld), alates 1999.aasta 1. jaanuarist 2834.- krooni, alates 2000. aasta 1.jaanuarist 3401.- krooni, alates 2001. aasta 1. jaanuarist 4082.- krooni,

lämmastikuühenditel, arvatuna üldlämmastikuks (Nüld), alates 1999. aasta 1. jaanuarist 1636.- krooni, alates 2000.aasta 1. jaanuarist 2045.- krooni, alates 2001. aasta 1.jaanuarist 2557.- krooni,

hõljuvainetel alates 1999. aasta 1. jaanuarist 952.- krooni, alates 2000. aasta 1. jaanuarist 1142.- krooni , alates 2001.aasta 1. jaanuarist 1370.- krooni.

Saastetasu määrasid suurendatakse:

2,5 korda, kui suubla on kaitsmata põhjaveega alal,

1,5 korda, kui suubla asub linna, alevi või supelranna piirides või lähemal kui 500 meetrit kohaliku omavalitsuse otsusega määratud supelrannast, 1,5 korda, kui suublaks on meri, piiriveekogu või kalamajandusliku tähtsusega veekogu.

Saastetasu määrasid vähendatakse:

2 korda, kui suubla asub keskmiselt kaitstud põhjaveega alal,

3 korda, kui suubla asub hästi kaitstud põhjaveega alal.

Täiendavalt makstakse saastetasu, kui ärājuhitava heitvee pH on suurem kui 9,0 või väiksem kui 6,0, alates 1999. aasta 1. jaanuarist 24 senti, alates 2000. aasta 1. jaanuarist 29 senti ja alates 2001. aasta 1. jaanuarist 35 senti igas kuupmeetris heitvees väärtust 9,0 ületava või väärtusest 6,0 väiksema pH ühiku kohta.

Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 11, 20.01.1998.a. **“Veekogusse või pinnasesse juhitava heitvee kohta esitatavad nõuded”** (muudetud Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 290, 21.12.1998.a. ning Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 271, 14.09.1999.a.) on defineeritud kaitsmata põhjaveega alad, nõrgalt kaitstud põhjaveega alad, keskmiselt kaitstud põhjaveega alad ja hästi kaitstud põhjaveega alad.

Punkt 6. Kaitsmata põhjaveega aladeks loetakse:

karstialad;

alvareid, mille pinnakate on alla 1 m paksune;

alasad, mille pinnakate on alla 2 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m/ööp.;

alasad, mille pinnakate on alla 20 m paksune liiv või kruus filtratsioonimooduliga 1-5 m/ööp.

Punkt 7. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse:

alasad, mille pinnakate on alla 10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m/ööp.;

alasad, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi või liivsavi filtratsioonimooduliga 0,001-0,005 m/ööp.;

alasad, mille pinnakate on alla 40 m paksune liiv või kruus filtratsioonimooduliga 1-5 m/ööp.

Punkt 9. Keskmiselt kaitstud põhjaveega aladeks:

alasad, mille pinnakate on 10-20 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m/ööp.;

alasad, mille pinnakate on üle 2-5 m paksune savi või liivsavi filtratsioonimooduliga 0,0001-0,005 m/ööp.

Punkt 10. Hästi kaitstud põhjaveega aladeks loetakse:

alasad, mille pinnakate on üle 20 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m/ööp.;

alasad, mille pinnakate on üle 5 m paksune savi filtratsioonimooduliga 0,0001-0,0005 m/ööp.

Veeseaduse § 32 lõige 2 alusel annab veekogu ja põhjaveekihi seisukorda mõjutatavateks töödeks loa kohalik omavalitsus.

Vastavate lubade andmisel oleks otstarbekas lähtuda ja toetuda Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord (Vabariigi Valitsuse määrus nr. 269, 31.07.2001.a.) defineeritud kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladest. Veekogu ja põhjaveekihi seisukorda mõjutatavatel töödel võivad suure tõenäosusega keskkonnamõjud osutada olulisteks kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel.

Tulenevalt Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord (Vabariigi Valitsuse määrus nr. 269, 31.07.2001.a.) § 10 lõige 7 alusel on kaitsmata põhjaveega aladel süvapuhamata heitvee pinnasesse immutamine keelatud.

Tulenevalt Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord (Vabariigi Valitsuse määrus nr. 269, 31.07.2001.a.) § 10 lõige 9 alusel on nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel lubatud pinnasesse immutada kuni 10 m³ vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas.

Tulenevalt Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord (Vabariigi Valitsuse määrus nr. 269, 31.07.2001.a.) §10 lõige 12 alusel heitvee pinnasesse juhtimise nõuded täpsustatakse vee erikasutusloas ja tulenevalt lõige 13-st peab heitvee immutussügavus olema aasta ringi vähemalt 1,2 m ülalpool põhjavee kõrgeimat taset.

Naftasaaduste hoidmishitiste veekaitsenõuded (Vabariigi Valitsuse määrus nr. 172, 16. 05. 2001.a.) § 3 lõige 1 alusel tuleb hoidmishitiste asukoha valikul eelistada alasad, kus põhjavesi on reostuse eest keskmiselt või hästi kaitstud.

Tulenevalt Veeseaduse § 28 lõige 4 alusel võib keskkonnaminister vähendada veehaarde sanitaarkaitseala 30 meetrile, kui vett võetakse üle 10 m³ ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitstud.

Tulenevalt Saastetasu seadusest suurendatakse saastetasu määrasid saasteainete viimisel veekogudesse, põhjavee või pinnasesse 2,5 korda, kui suubla on kaitsmata põhjaveega alal ja vähendatakse 2 korda, kui suubla asub keskmiselt kaitsitud põhjaveega alal.

Veevõtuks on vajalik kõigil veehaaretel kinnitatud põhjaveevaru olemasolu, kui veevõtt ületab 500 m³/d (Veeseadus ja keskkonnaministri määrus nr. 8, 30.01.1997.a. "Põhjavee uurimise, kasutamise ja kaitse korra ning puurkaevude projekteerimise, puurimise, konserveerimise ja likvideerimise korra kehtestamine").

Kui veevõtt ületab 5 m³/d, tuleb vormistada vee erikasutusluba ja pidada veevõtu arvestust (keskkonnaministri määrus nr. 63, 24.12.1996.a. "Vee erikasutuslubade andmise ja tühistamise korra kehtestamine", muudetud keskkonnaministri määrusega nr. 26, 04.04.2000.a.). Veevõtu arvestust peab puurkaevu valdaja.

2.4 VEEHAARDE SANITAARKAITSEALA (VEESEADUSE § 28)

Veehaarde sanitaarkaitseala on joogivee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus veeomaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liiklust.

Veehaarde sanitaarkaitseala ulatus on:

50 m puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihi ühe puurkaevuga; Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihi alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks. Sellise veevõtukoha hooldusnõuded põhjavee kaitseks kehtestab keskkonnaminister.

Keskkonnaminister võib vähendada veehaarde sanitaarkaitseala:

kuni 10 meetrile, kui vett võetakse alla 10 m³ ööpäevas ja kasutatakse ühisveevärgi vajaduseks; 30 meetrile, kui vett võetakse üle 10 m³ ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitsitud.

Sanitaarkaitseala võib ulatuda kuni 200 meetrini veevõtukohast, kui vett võetakse põhjaveekihi üle 500 m³ ööpäevas. Sellise sanitaarkaitseala piirid kehtestab veehaarde projekti alusel keskkonnaminister.

Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestab keskkonnaminister. Nimetatud kord sätestab ka omavalitsuse informeerimist veehaarde sanitaarkaitseala moodustamisest.

Keskkonnaministri määrus nr. 61, 16.12.1996.a. "Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestamine" punkt 4. Veevõtukoha hooldusnõuded:

4.1. Ühe kinnisasja omanikule vajaliku kaevu asukohast peab olema võimalike reostusallikate (kogumiskaevud, käimlad, prügikastid, väetise- ja sõnnikuhoidlad, õlimahutid, kanaliseerimata saunad jne.) suhtes põhjaveevoolu suunas (järgib üldjoontes maapinna kallakust) ülesvoolu ja neist krundi piires võimalikult kaugemal (mitte vähem kui 10 m).

4.2. Puurkaevu suudme manteltoru ots peab jääma vähemalt 30 cm võrra maapinnast kõrgemale. Üldjuhul ei ole soovitatav rajada puurkaevu suudme ümber šurfi. Šurfi rajamine tuleb põhjendada veehaarde projektis.

Rajatavate või olemasolevate šurfide seinad ja põhi peavad olema vettpeavad ja manteltoru ots peab ulatuma vähemalt 15 cm kõrgemale pinnasevee maksimaalsest tasemest.

4.3. Kaevu suue peab olema veekaitse eesmärgil suletud.

4.4. Kaevu suudmetagune osa tuleb kindlustada vähemalt 50 cm sügavuseni savilukuga.

4.5. Kaevu ja selle ümbruse sanitaarse seisundi korrasoleku eest vastutab kaevu omanik (valdaja).

Kitsendused veehaarde sanitaarkaitsealal (Veeseadus § 281.)

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas 30 m või 50 m on majandustegevus keelatud, välja arvatud:

veehaarderajatiste teenindamine;
 metsa hooldamine;
 heintaimede niitmine;
 veeseire.

3 KOONGA VALLA ÜLDINE ISELOOMUSTUS

Koonga vald paikneb Lääne-Eesti madalikul. Koonga vald sai omavalitsusliku staatuse 12.detsembril 1991.aastal. Valla territooriumi suurus on 438 km²

sellest: põllumajandusmaa 19 %
 metsamaa 35 %.

Koonga vald on Pärnumaa loodepoolseim vald. Vald piirneb põhjas Lihula ja Vigala vallaga, idas Halinga valla ja Lavassaare aleviga, lõunas Audru ja Tõstamaa vallaga ning läänes Varbla ja Halinga vallaga.

Teiste valdade ja maakondadega ühendavad valda Pärnu-Lihula, Pärnu-Jaagupi-Kalli-Karuse ja Kirbla-Ahaste maanteed.

Valla keskus asub Koonga külas. Kaugus suurematest linnadest on Tallinnast 125 km ja Pärnust 37 km.

Elanike arv 1.jaanuari 2003.a seisuga 1477.

Külasid 42.

Pinnaveekogudest seoses ÜVK –ga on olulised Koonga tiik, Lõpe tiik, Rabavere tiik ja Ura tiik. Neid kasutavad kohalikud elanikud ujumiskohtadena.

3.1 ELANIKKOND

Asustus on hõredamaid maakonnas. Valla territoorium jaotub 42 külaks. Suuremad keskused on Koonga Lõpe ja Oidremaa, külad, kus elab kokku pea pool valla rahvastikust. Koonga küla on tekkinud Koonga mõisa ümber ning on tänaseks kujunenud valla administratiivkeskuseks.

Enam tähtsust omavad veel seoses Koonga ÜVK-ga Rabavere ja Irta küla, kus on tiheda asustusega alad ja renoveerimist vajavad veevarustuse ja kanalisatsioonitrassid.

Koonga valla elanike arv külade viisi

		01.09.91	muutus	01.01.01	muutus	01.01.02	muutus	01.01.03
1	Koonga	362	-40	322	0	322	-14	308
2	Lõpe	286	-33	253	-1	252	-15	237
3	Oidrema	177	-15	162	-2	160	-4	156
4	Rabavere	83	6	89	-1	88	-1	87
5	Kalli	58	4	62	0	62	5	67
6	Irta	72	-14	58	-2	56	6	62
7	Kõima	95	-34	61	1	62	-1	61
8	Emmu	49	-2	47	-2	45	1	46
9	Pikavere	48	-10	38	1	39	4	43
10	Peantse	34	8	42	-3	39	0	39
11	Mihkli	39	0	39	4	43	-6	37
12	Tarva	47	2	49	-8	41	-4	37
13	Ura	27	7	34	5	39	-2	37

14	Nedrema	25	6	31	2	33	-3	30
15	Jänistvere	29	-2	27	0	27	0	27
16	Veltsa	23	7	30	-1	29	-2	27
17	Võitra	30	-2	28	0	28	-1	27
18	Paimvere	23	1	24	2	26	-2	24
19	Karuba	20	2	22	-1	21	-3	18
20	Karinõmme	8	7	15	0	15	-1	14
21	Nätsi	16	-3	13	1	14	-3	11
22	Salevere	7	7	14	-2	12	-1	11
23	Järve	12	-1	11	0	11	-1	10
24	Kiisamaa	14	-2	12	-1	11	-1	10
25	Palatu	10	-1	9	0	9	0	9
26	Tõitse	2	6	8	0	8	0	8
27	Kibura	7	0	7	0	7	0	7
28	Iska	6	-3	3	0	3	1	4
29	Piisu	8	1	9	-5	4	0	4
30	Urita	6	-2	4	0	4	0	4
31	Maikse	8	-4	4	0	4	-1	3
32	Naissoo	3	0	3	0	3	0	3
33	Vastaba	3	0	3	0	3	0	3
34	Võrungi	4	-1	3	-1	2	1	3
35	Hõbeda	3	-2	1	0	1	0	1
36	Joonuse	5	-4	1	-1	0	1	1
37	Tamme	0	1	1	-1	0	1	1
38	Kuhu	1	-1	0	0	0	0	0
39	Kurese	0	0	0	0	0	0	0
40	Parasmaa	0	0	0	0	0	0	0
41	Sookatse	1	-1	0	0	0	0	0
42	Õepa	0	0	0	0	0	0	0
	KOKKU	1651	-112	1539	-16	1523	-46	1477

3.2 ETTEVÕTTED

Ettevõtlus on Koonga vallas suhteliselt tagasihoidlikult arenenud. Suuremateks ettevõteteks on TE Koonga Puit OÜ, OÜ Lõpe Agro, OÜ Koonga Tehno, Tammaru Farm, OÜ Ehar.

3.3 VEE-ETTEVÕTLUS

Ühisveeärki ja kanalisatsiooni Koonga, Lõpe, Oidremaa, Rabavere, Irta ja Tarva külades haldab Koonga vald.

Teistes külades on elanikkonnal oma puurkaevud ning reoveepuhastussüsteemid, settekaevud jne. Seadmete hoolduseks on olemas hädavajalik tenika ja hoolduspersonal.

4 VEEVARUSTUS

4.1 VEETARBIMINE

Arvestuslik veevõtt ja müüdnud vee kogus Koonga valla puurkaevudest kokku on 21 473m³.

Valla prognooside kohaselt elanike arvu ja tootmise suurt kasvu ei planeerita. Seega ei ole oodata ka veetarbimise märkimisväärset tõusu.

4.2 OLEMASOLEV OLUKORD

Pumbajaamade seisundid puurkaevude kaupa:

puurkaevpumplad	seisund	pumpade margid, parameetrid	hoonete üldine seisund
Keskuse	vajab remonti	4SD 5/20	rahuldav
Elamu	vajab remonti	4SD 5/20	vajab remonti
Võsa	vajab remonti	4SD 4/18	rahuldav
Lõpe 1	vajab remonti	4SD 5/20	vajab remonti
Lõpe 2	vajab remonti	4SD 5/20	vajab remonti
Rabavere	vajab remonti	4SD 5/20	vajab remonti
Oidrema	vajab uue ehitamist või rekonstrueerimist	4SD 5/20	vajab remonti
Irta	vajab remonti	4SD 4/9	vajab remonti

Koonga valla puurkaevpumplate rõhuregulaatorseadmete ja elektriautomaatika seadmed on aegunud ja vajavad väljavahetamist kõigis pumplates.

Koonga valla puurkaevudes on veearvesti ainult Võsa pumbamajas. Proovivõtukraanid on olemas kõigis pumplates.

Veetorstike iseloomustus:

	üldpikkus	materjal	läbimõõt
Koonga	2,9 km	malmtoru	malmtoru läbimõõt 100 ja 65
Lõpe	1,6 km	malmtoru	malmtoru läbimõõt 100 ja 65
Rabavere	1,9 km	malmtoru ja polüetüleentoru	malmtoru läbimõõt 80 ja polüetüleentoru 50
Oidrema	1,9 km	malmtoru ja asbotsement	malmtoru läbimõõt 100 ja 65, asbotsement läbimõõt 150
Irta	0,6 km	malmtoru	

Fluori sisaldus Koonga valla puurkaevudes ületab lubatud piiri üle kahe korra. Seetõttu vajab kõigi puurkaevude vesi töötlemist.

Veetorustike seisukord on väga halb kõigil Koonga valla territooriumil asuvatel ühisveevärgi trassidel. Enne tarbijani jõudmist halveneb vee kvaliteet veelgi, sest veetorustiku seisundist on tingitud raua sisalduse ja vee hägususe suurenemine

4.3 VEEVARUSTUSE ARENGUPERSPEKTIIVID

Ühisveevärgiga kaetavad alad vallas on märgitud Investeeringuprojektide loetelus.

Vastavalt ühisveevärgi ja kanalisatsiooniseadusele, peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigi sellel alal olevate kinnistute veega varustamine ühisveevärgist ning kinnistutelt heitvee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni.

1. juunist 2002 kehtib vee kvaliteeti näitajaid reguleeriv sotsiaalministri määrus "Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid". Seetõttu tuleb vastavalt määrusele hakata peale 1. jaanuarit 2013 rakendama joogiveetöötlust.

Koonga keskasula

Koonga keskasula on enamjaolt ühendatud ühisveevärgiga ning vald suurt elanike kasvu asulas ei prognoosi. Seetõttu tuleb edaspidi keskenduda olemasolevate süsteemide korrastamisele ja efektiivsemaks muutmisele. Vaja on renoveerida ja tänapäeva nõuetega vastavusse viia olemasolev veetorustik.

Tuletõrjvee vajadus tuleb lahendada mahutite baasil.

Puurkaevude seisukorra parandamiseks on esmalt vajalik uuendada elektri- ja automaatikasüsteeme, uuendada pumplate hoonete üldist seisukorda ning elanike kvaliteetse joogiveega varustamiseks rakendada veetöötlust.

Irta, Lõpe, Oidrema ja Rabavere külad

Nendes küldes on vaja renoveerida ja tänapäeva nõuetega vastavusse viia olemasolev veetorustik. Märkatavat elanikkonna kasvu planeeritud ei ole. Seetõttu ei ole ka veevärgi laienemist ette näha. Rakendada on vaja veetöötlust. Tuletõrjvee vajadus tuleb lahendada mahutite baasil.

5 KANALISATSIOON

5.1 REOVEEKOGUSED

Esitatud arvete alusel on reoveekogus viimased kolm aastat Koongas 12 814 m³, Lõpel 7 529 m³ ja Oidrema 1 637 m³.

5.2 OLEMASOLEV OLUKORD

Kanalisatsiooniga on haaratud Koongas 212 (70,1 %), Lõpel 135 (57,0 %) ja Oidremal 45 (28,8 %) elanikku.

Kanalisatsioonitorustikud on rajatud Koongas 1972, Lõpel 1969 ja Oidremal 1950 a.

Kanalisatsioonitorustiku üldpikkus Koonga valla kanalisatsioonil on 5,6 km. Materjaliks on 150 mm läbimõõduga asbotsementtoru

Šaht- tüüpi remonti vajavad reoveepumplad on rajatud Koongas 1972, . Lõpel 1964 ja Oidremal 1950 a.

Survetorustikud vajavad remonti.

Reoveepuhastid on olemas(mark/rajamise aeg) Koongas (bio 100/1972) Lõpel (bio 100/1969), Oidremal (bio 25/1950).

Seisukord:

Koongas puudub õhukompressor, vajab rekonstrueerimist

Lõpel üks mahuti lekib, vajab rekonstrueerimist

Oidrema õhukompressor vajab väljavahetamist, vajab rekonstrueerimist

Reoveesuublateks on Koongas Kiisamaa peakraav, Lõpel Vanamõisa kraav ja Oidremal Tuudi jõgi. Lõheliste või karpkalalaste elupaigad ja kalamajandusliku tähtsusega veekogud Koonga vallas puuduvad.

Võimalikud keskkonna- ning veevarustuse ja kanalisatsiooniga seonduvad riskid seonduvad farmidega.

5.3 KANALISATSIOONI ARENDANIINE

Ühiskanalisatsiooni tuleb arendada vastavalt Investeeringuprojektide loetelus toodud ulatusele. Sadeveesüsteemid ei ole ühisveevärgi ja- kanalisatsiooni osad.

Koonga, Lõpe ja Oidrema külad

Lähematel aastatel tuleb rekonstrueerida nende külade kanalisatsiooniüsteemid. Kanalisatsioonitrassidega on vaja liita trasside läheduses asuvad elamud ja kauplused. Trassist eemal asuvate majade liitumiseks on vaja ehitada sobivatesse kohtadesse kanalisatsioonikaevud, et tulevikus oleks liitumine võimalik ilma trasse lõhkumata. Kanalisatsioonipumplad tuleb renoveerida täielikult. Lähiaastatel on vaja puhastid rekonstrueerida ja moderniseerida.

Rabavere ja Irta külad

Reovee kokkukogumiseks on nendes küldes otstarbekas kasutada kogumiskaeve. Võimalik on ehitada kohalik väikepuhasti, kus puhastatakse kogumiskaevudest kokkukogutud reovett.

6 INVESTEERINGUPROJEKTID KOONGA VALLAS

Investeeringuobjektide nimistust puudub hetkel Rabavere küla ühisveevärgi süsteem. Ehitusprojekti koostamisel tuleb seda arvestada ja lisada projekti ka Rabavere küla ühisveevärgi.

KOONGA

Projekt WS. Veevarustus

Projekt WSI.Puurkaevpumpla remont 1 tk (arvestusega paigaldada hoonesse tulevikus ka veetöötlusseadmed)

Olemasolevate pumplatorustike, sulgarmatuuri, hüdrofoori, rõhuanduri, elektri ja automaatikaseadmete demontaaž.

Roostevabast terasest torustiku paigaldamine koos kummikiilsibiiri, tagasilöögiklapi, proovivõtukraani ja veearvestiga, Kahetariifse elektrienergia arvesti ja 15mm siseläbimõõduga plastiktoru paigaldus puurkaevule, elektri- ja signalisatsioonikaablite paigaldamine, membraanhüdrofooride paigaldamine (2x500 l=1 m3), rõhuanduri paigaldamine. Pumbajaama rekonstrueerimine ja laiendamine

1 tk - 323 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WS2. Veetorustike renoveerimine 2, 7 km. Olemasoleva veetorustiku renoveerimine lahtikaevamisemeetodil.

2,7 km - 2 630 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW. Kanalisatsioon

Projekt WW1. Kanalisatsioonivõrgu renoveerimine Kanalisatsioonivõrgu renoveerimine lahtikaevamise meetodil

4,4 km - 4 380 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW2. Reoveepumplate asendamine

2 reoveepumpla asendamine uute kompaktpumplatega

2 tk - 100 th EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW3. Uue reoveepuhasti rajamine

Uue biofilterpuhasti (n. Bioclere KB-30.Iivõi analoog) reoveepuhasti paigaldamine olemasoleva asemele.

1 kmpl - 610 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Kogu projekt Koonga külas - 8 043 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Uuringud, projekteerimine, ettenägematud kulud, ehitusjärelvalve jms 2 011 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Käibemaks 1 810 tuh EEK

Kogu investeeringud Koonga külas - 11 864 tuh EEK

IRTA

Projekt WS Veevarustus

Projekt WSI. Puurkaevpumpla remont 1 tk (arvestusega paigaldada hoonesse tulevikus ka veetöötlusseadmed)

Olemasolevate pumplatorustike, sulgarmatuuri, hüdrofoori, rõhuanduri, elektri ja automaatikaseadmete demontaaž

Roostevabast terasest torustiku paigaldamine koos kummikiilsibri, tagasilöögiklapp, proovivõtukraani ja veearvestiga, Kahetariifse elektrienergia arvesti ja 15mm siseläbimõõduga plastiktoru paigaldus puurkaevule, elektri- ja signalisatsioonikaablite paigaldamine, membraanhüdrofooride paigaldamine (2x500 l=1 m3), rõhuanduri paigaldamine. Pumbajaama rekonstrueerimine ja laiendamine

1 tk - 323 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WS2. Veetorustike renoveerimine 1,1 km Olemasoleva veetorustiku renoveerimine lahtikaevamise meetodil.

1,1 km - 1 115 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Kogu projekt Irtas külas - 1 438 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Uuringud, projekteerimine, ettenägematud kulud, ehitusjärelvalve jms 359 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Käibemaks 324 tuh EEK

Kogu investeeringud Irta külas - 2 121 tuh EEK

LÕPE

Projekt WS. Veevarustus

Projekt WSI.Puurkaevpumpla remont 1 tk (arvestusega paigaldada hoonesse tulevikus ka veetöötlusseadmed)

Olemasolevate pumplatorustike, sulgarmatuuri, hüdrofoori, rõhuanduri, elektri ja automaatikaseadmete demontaaž.

Roostevabast terasest torustiku paigaldamine koos kummikiilsibri, tagasilöögiklapp, proovivõtukraani ja veearvestiga, Kahetariifse elektrienergia arvesti ja 15mm siseläbimõõduga plastiktoru paigaldus puurkaevule, elektri- ja signalisatsioonikaablite paigaldamine, membraanhüdrofooride paigaldamine (2x500 l=1 m'), rõhuanduri paigaldamine. Pumbajaama rekonstrueerimine ja laiendamine

1 tk - 323 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WS2. Veetorustike renoveerimine 2, 5 km Olemasoleva veetorustiku renoveerimine lahtikaevamise meetodil.

2,5 km - 2 450 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW. Kanalisatsioon

Projekt WWI. Kanalisatsioonivõrgu renoveerimine Kanalisatsioonivõrgu renoveerimine lahtikaevamise meetodil

2,1 km - 2 195 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW2.Reoveepumpla asendamine

2 reoveepumpla asendamine uute kompaktpumplatega

1 tk - 50 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW3. Uue reoveepuhasti rajamine

Uue biofilterpuhasti (n Bioclere KB-30.II või analoog) reoveepuhasti paigaldamine olemasoleva asemele.

1 kmpl - 610 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Kogu projekt Lõpe külas - 5 628 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Uuringud, projekteerimine, ettenägematud kulud, ehitusjärelvalve jms 1 407 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Käibemaks 1 266 tuh EEK

Kogu investeeringud Lõpe külas - 8 301 tuh EEK

OIDREMA

Projekt WS. Veevarustus

Projekt WSI.Puurkaevpumpla remont 1 tk (arvestusega paigaldada hoonesse tulevikus ka veetöötlusseadmed)

Olemasolevate pumplatorustike, sulgarmatuuri, hüdrofoori, rõhuanduri, elektri ja automaatikaseadmete demontaaž

Roostevabast terasest torustiku paigaldamine koos kummikiilsibri, tagasilöögiklapp, proovivõtukraani ja veearvestiga, Kahetariifse elektrienergia arvesti ja 15mm siseläbimõõduga plastiktoru paigaldus puurkaevule, elektri- ja signalisatsioonikaablite paigaldamine, membraanhüdrofooride paigaldamine (2x500 l=1 m³), rõhuanduri paigaldamine. Pumbajaama rekonstrueerimine ja laiendamine

1 tk - 323 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WS2.Veetorustike renoveerimine 1,4 km Olemasoleva veetorustiku renoveerimine lahtikaevamise meetodil.

1,4 km - 1 500 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW. Kanalisatsioon

Projekt WW1. Kanalisatsioonivõrgu renoveerimine Kanalisatsioonivõrgu renoveerimine lahtikaevamise meetodil

1,3 km - 1 435 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW2.Reoveepumpla asendamine

2 reoveepumpla asendamine uute kompaktpumplatega

1 tk - 50 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Projekt WW3. Uue reoveepuhasti rajamine

Uue biofilterpuhasti n Ecobox EB-40 reoveepuhasti paigaldamine olemasoleva asemele.

1 kmpl - 260 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Kogu projekt Oidrema külas - 3 568 tuh EEK(ilma käibemaksuta)

Uuringud, projekteerimine, ettenägematud kulud, ehitusjärelvalve jms 892 tuh EEK (ilma käibemaksuta)

Käibemaks 803 tuh EEK

Kogu investeeringud Oidrema külas - 5 263 tuh EEK

PROJEKTI MAKSUMUS KOONGA VALLAS 18 677 TUH EEK (MAKSUMUS ILMA KÄIBEMAKSUTA)

Uuringud, projekteerimine, ehitusjärelvalve, ettenägematud kulud jms 4 669 tuh EEK (maksumus ilma käibemaksuta)

Käibemaks 4 203 tuh EEK

PROJEKTI MAKSUMUS KOONGA VALLAS KOKKU 27 549 TUH EEK

7 KOKKUVÕTE

Koonga vallas vajaminevad investeeringud on võimalik ellu viia projekti “Matsalu alamvesikonna asulate vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine ja laiendamine” abil. Projekti täpne teostamise aeg selgub projekti arendamise käigus.

Koonga valla omafinantseeringu katteks on võimalused olemas. Kohalik omavalitsus saab võtta laenu vastavalt eelarve seadusele, kus on antud piirmäärad, mida ei tohi ületada. Kõik laenuvõtmised otsustab volikogu. Praeguse valla laenukoormuse juures on võimalik omafinantseeringu katteks laenu võtta.

Silmas tuleb pidada, et investeeringute tegemiseks ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemide korrashoidmiseks on vaja tõsta vee hinda, kuid vee hinda saab tõsta alles pärast investeeringute tegemist.

Vajalik on valla poolt kehtestada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eekiri.

Vallavolikogu peab kehtestama veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise teenuse hinna ja selle reguleerimise korra.